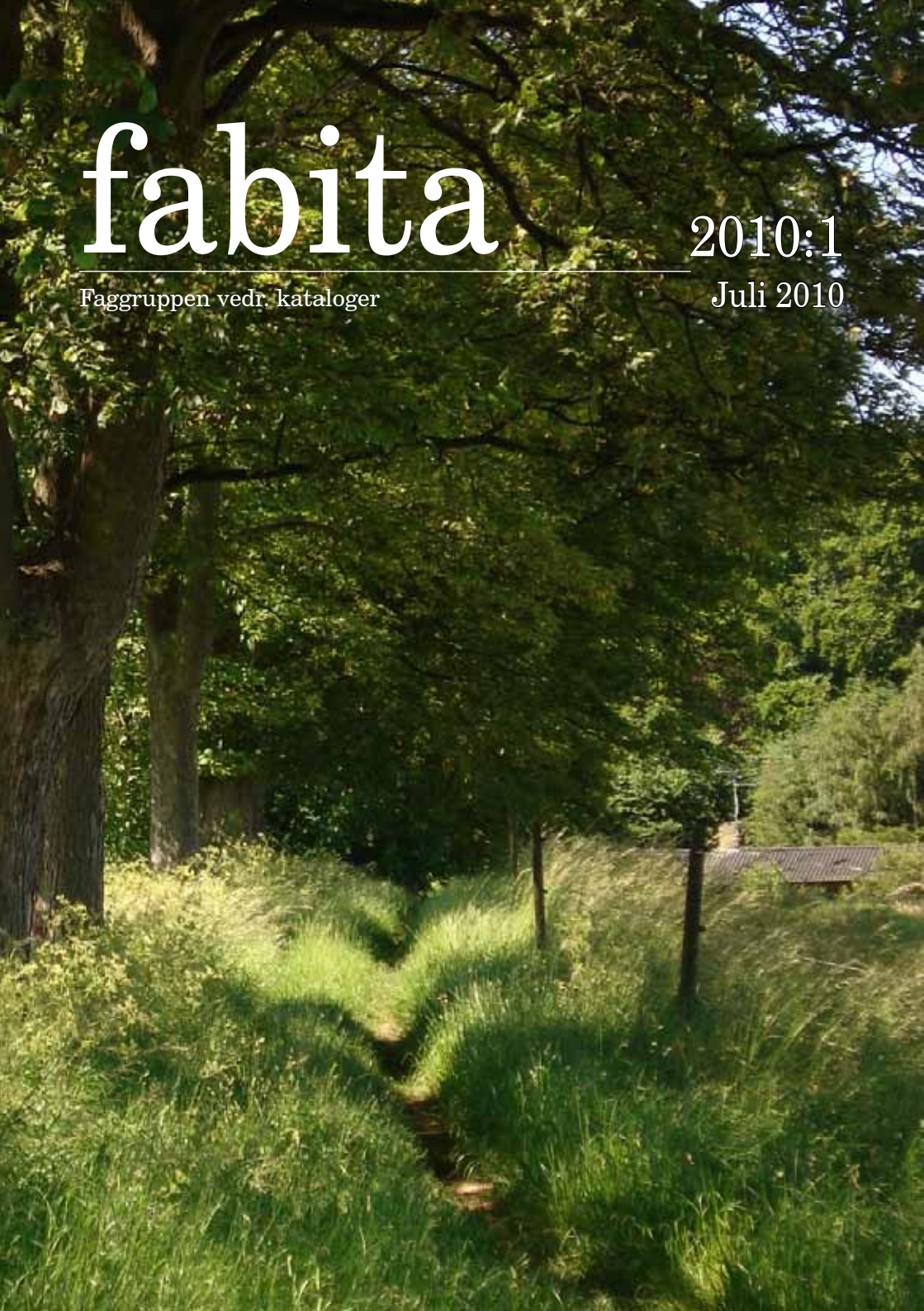

fabita

2010:1

Juli 2010

Faggruppen vedr. kataloger

Fabita udgives af Faggruppen
vedr. kataloger.

Fabita's redaktion

Fabita redigeres af bestyrelsen
v/Kate Toft Madsen
Skt. Andreas Bibliotek
Gl. Kongevej 15
1610 Kbh. V.
e-mail: ktmadsen@hotmail.com

CVR-nr. 15698381
BG Bank 1594 9126848

Fabita's website

www.fabita.dk

Deadlines 2010

Udgivelse: 2 numre årligt
Sats og tryk: DegnGrafisk.dk
ISSN: 0904-7050

Abonnement/enkeltnumre

Faggruppen vedr. kataloger
Lene Østergaard
Skive Bibliotek
Østergade 25, 7800 Skive
Tlf. 99 15 70 40 (arbejde)
Girokonto 9 12 68 48

Personligt medlemskab af faggruppen
(inkl. medlemsbladet Fabita) . . . kr. 240,00
Abonnement. kr. 100,00
Enkeltnumre. kr. 75,00

Indlæg, illustrationer etc.

Modtages meget gerne, sendt som tekstfil
i Word med e-post: ktmadsen@hotmail.com

Indlæg bedes sendt til:

Kate Toft Madsen
Skt. Andreas Bibliotek
Gl. Kongevej 15, 1610 Kbh. V.
Tlf. 33 55 60 90
e-mail: ktmadsen@hotmail.com

Faggruppens bestyrelsesmedlemmer

Bente Herborg

Statsbiblioteket
Universitetsparken
8000 Århus C
Tlf. 89 46 22 57
e-mail: bhc@statsbiblioteket.dk

Nina Kopp

Dansk Bibliotekscenter
Tempovej 7-11
2750 Ballerup
Tlf. 44 86 77 77
e-mail: nk@dbc.dk

Kate Toft Madsen

Skt. Andreas Bibliotek
Gl. Kongevej 15
1610 København V.
Tlf. 33 55 60 90
e-mail: ktmadsen@hotmail.com

Michael Lukas Petersen

Det Administrative Bibliotek
Slotsholmsgade 12
1216 København K
e-mail:
michael-lukas-petersen@hotmail.com

Anne Serup

Vejle Bibliotek
Willy Sørensens Plads 1
7100 Vejle
Tlf. 76 43 11 66
e-mail: as@vejlebib.dk

Lene Østergaard

Skive Bibliotek
Østergade 25
7800 Skive
Tlf. 99 15 70 40
e-mail: leos@skivekommune.dk

Indhold

Nyt fra bestyrelsen	4
Ude i felterne.....	5
Fabitas årsregnskab 2009.....	14

Benyt lejligheden

Meld dig ind i FABITA!

Faggruppen vedr. kataloger

Biblioteker kan abonnere på bladet Fabita ved at indsætte kr. 100,00 på faggruppens konto nr. 1594-9126848, CVR-nr. 15698381. Enkeltnumre af bladet kan købes for kr. 75,00 pr. stk.

Meld dig som personligt medlem

Undertegnede indmelder sig hermed i Bibliotekarforbundets Faggruppen vedr. kataloger. Det er en forudsætning for medlemskabet, at man er medlem af et fagforbund.

Navn	
Adresse	
Arbejdssted	
CPR (nødvendigt aht. Told og Skat)	
Dato og underskrift	

Medlemskontingent for personlige medlemmer udgør for 2010 kr. 240,00. Sendes til FABITA's kasserer: Lene Østergaard, Skive Bibliotek, Østergade 25, 7800 Skive. Adresseændringer bedes meddelt til kassereren.

Meddelelser fra bestyrelsen

Dette nummer af Fabita har været længe undervejs, tak for jeres tålmodighed! I bestyrelsen overvejer vi, om denne årgang skal blive den sidste.

I dette nummer af bladet bringer vi referaterne fra temadagen d.4. december, *Ude i felterne*, hvor vi blev 63 deltagere. PowerPoints fra dagen findes på www.fabita.dk

Da dette nummer af bladet gik i trykken var vi ved at lægge sidste hånd på en ny temadag som skal afholdes d.11. november på Vejle Bibliotek. En detaljeret dagsorden bør ligge på www.fabita.dk når du modtager dette blad. Vi har forhøjet deltagergebyret for Fabita-medlemmer, som fremover skal betale kr. 150 for en temadag. Stadigvæk et røverkøb!

Udnyt dine data bedre! Optimering af katalogen

en Fabita temadag
11. november 2010 på Vejle Bibliotek

Se den detaljerede dagsorden på www.fabita.dk

Tilmelding via BF's kalender

Referater fra temadagen

”UDE I FELTERNE”

d. 4. december 2009 på Kulturøen i Middelfart

Formatændringer / praksisændringer 2009

v/ Hanne Hørl Hansen, bibliografisk konsulent, DBC

Hanne Hørl Hansen indledte sit oplæg med at give et overblik over hvilke typer af formatændringer der var indført i 2009. Styrelsen for Bibliotek og Medier varslede via kat-format-nyt allerede i november 2008 en række vedtagne ændringer i danMARC2 primært som følge af en større analyse af forholdet til MARC21 sekundært som følge af danske forslag til udvidelser.

Felt 008 delfelt d - nye koder

Der er indført to nye koder i dette delfelt - henholdsvis koden x for skønlitteratur og koden y for faglitteratur. Koden vil forbedre mulighederne for at kunne specificere søgninger på tværs af anvendte klassifikations-systemer i folke- og forskningsbiblioteker

Felt 042 Kode for teksters sværhedsgrad

Udover lix-tal (der angiver læsbarhed) tilføjes også nu lettal i de bibliografiske poster. Let-tal måler via en pointberegning læseegnetheden.

Felt 242 Oversat titel - hovedtitel

Oversatte titler anføres fremover i det nyindførte felt 242. Feltet vil typisk bruges ved titler i Grønlandsk bogfortegnelse og ved titler for indvandrere, hvis der ikke findes en dansk paralleltitel i materialet.

Felt 520 Note om værkets bibliografiske historie - delfelt n og delfelt r

Note om værkets bibliografiske historie er mest udbredt på bogområdet,

hvor nye udgaver og nye oplag oftest forekommer. Fremover forkortes oplysningerne om den foregående udgave til kun at oplyse om udgavebetegnelse, evt. anden titel og år. Derudover medtages som noget nyt det nationalbibliografiske faustnummer på den foregående udgave i et nyt delfelt n, såfremt den tidligere udgave er registreret i nationalbibliografien.

Felt 517 Ændringer ved angivelse af målgruppe – brugerniveau – anvendelighed

DBC har indført en ny indekseringspraksis, hvor der overordnet angives målgruppe, hvis en specifik målgruppe fremgår af materialet eller af medfølgende materiale. Målgruppen angives som kontrolleret emneord. Kun når en målgruppe ikke kan udtrykkes kort og dækkende i form af et eller flere 666-målgruppeemneord formuleres en note i felt 517, f. eks. ”Beregnet til samtale mellem børn og voksne om vold i familien”.

Den største formatændring er indførelsen af funktionskoder som Hanne Hørl Hansen herefter gennemgik:

Felt 100/110/239/700/710/739 samt det nye felt 720 – funktionskoder i delfelt 4

DBC ændrer praksis fra at *citere* ophavsangivelser i felt 245 delfelt e og f til i stedet at anføre en *funktionskode* for ophavets funktion i forbindelse med et opslag på ophavet. Ændringen træder i kraft på bogområdet, lydmaterialer, netbøger og elektronisk tekst i fysisk form. Ved nye materialer - herunder nye udgaver - på disse områder vil der fremover ikke være anført felt 245 delfelt e og f.

Ændringen har sin baggrund i en nytilføjet, valgfri regel i Katalogiseringsreglernes 2. del, 1.1F1:

Valgfrit: Citerede ophavsangivelser kan erstattes af opslag på personer og korporationer. Opslagene suppleres i så fald med en angivelse af funktion.

Der vil som nu blive givet kontrollerede opslag på ophav, der ifølge Katalogiseringsreglernes 1. del bør give anledning til opslag i felterne 100, 110, 239, 700, 710 og 739. Herudover vil der i disse felter også kunne optræde en kode for ophavets funktion.

Ophav, der ifølge reglerne ikke giver anledning til opslag og derfor tidligere blev formateret i felt 245 delfelt f eller felt 250 delfelt d, vil fremover blive formateret i en ukontrolleret og direkte form i felt 720. I felt 720 vil der ligeledes kunne optræde en funktionskode for ophavets funktion.

Ophavsangivelser hørende til udgaven forsvinder samtidig fra felt 250 *c og *d vil i stedet blive formateret som de øvrige ophavsangivelser. De koder, der vil blive anvendt, fremgår af danMARC2's bilag J, der løbende bliver ajourført:

(<http://www.kat-format.dk/danMARC2/Danmarc2.bilagJ.htm>)

Der er også indført et delfelt g i felterne 700, 710, 720 og 739 til angivelse af koden 1 for et al.

Hanne Hørl Hansen gennemgik undervejs en række konkrete eksempler for at vise konsekvenserne af indførelsen af funktionskoder.

Formiddagen blev afsluttet med en række opgaver hvor deltagerne på temadagen kunne øve sig med at tilføje funktionskoder på en række udvalgte bibliografiske poster.

Implementering af formatændringer i Brugergænsefladen Summa v/ Dorete Larsen, Statsbiblioteket

Titlen på Doretas præsentation lagde op til en kritisk holdning til ændringerne. Kritikken vist sig dog mest at rette sig mod den manglende dokumentation fra især Styrelsen for Bibliotek og Mediers side. Generelt syntes Dorete det var godt med ændringerne, og mente de gav større mulighed for at lave sprogversionering ved fremvisninger. Hos Statsbiblioteket havde de d.d. allerede 12.500 poster med de nye funktionskoder (mod 2,5-3 millioner andre poster).

Dorete viste en ny post på titlen, ”100 ting du bør vide om farlige dyr” og viste den både med engelske og med danske fortekster.

Derpå viste hun nogle eksempler, som de havde haft svært ved at håndtere.

Dorete mente at det var problematisk hvordan man håndterede forholdet mellem Bilag J og marccode listen, et erkendt problem. Hun efterlyste løsninger på flerbindsværker (248-løsningen), og spurgte: Hvorfor er data i felt 720 ikke i inverteret form? DBCs Hanne Hørnl svarede, at der gives mulighed for det, men at DBC har fravalgt at bruge ressourcer på at afgøre beslutningsled. Hertil indvendte Dorete Larsen, at en lille indsats på dette punkt ville gøre disse data i 720 meget nyttigere.

100 ting du bør vide om: farlige dyr

Forfatter: Camilla De la Bédoyère

Titel: 100 ting du bør vide om: farlige dyr / forfatter:
Camilla De la Bédoyère. - 1. udgave, 1. oplag

Udgivelsessted: Nærum: Globe, 2009

Fysisk beskrivelse: 48 sider: ill. i farver

ISBN: 9788779006652

Author/creator: Camilla De la Bédoyère

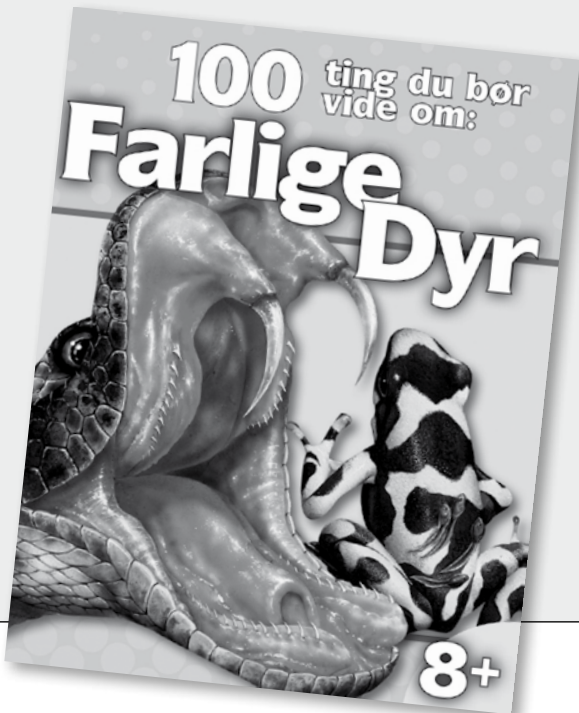
Title: 100 ting du bør vide om: farlige dyr / author:
Camilla De la Bédoyère. - 1. udgave, 1. Oplag

Publication place: Nærum : Globe, 2009

Physical

description: 48 sider : ill. i farver

ISBN 9788779006652

fabita 2010:1

Her ses posten, som er hentet på Netpunkt:

001 00 *a 3415148 *b 820010 *c 20090821133200 *d 20090821 *f a
004 00 *r c *a e
008 00 *t m *u f *a 2009 *b dk *o b *d å *d y *l dan *v 0
009 00 *a a *g xx
010 00 *a D564894833
021 00 *e 9788779006652 *c hf. *d kr. 69,00
041 00 *a dan *c eng
096 00 *z 820010 *a BA07-2806
100 00 *0 *A delabédoyère *a De la Bédoyère *h Camilla *4 aut
241 00 *a 100 things you should know about deadly creatures
245 00 *a 100 ting du bør vide om: farlige dyr
250 00 *a 1. udgave *b ÷ *x 1. oplag
260 00 *a Nærum *b Globe *c 2009 *k tr. i udl.
300 00 *a 48 sider *b ill. i farver
504 00 *a 100 fakta om dyr - der på forskellig måde er farlige
- på tværs af dyreklasser. Med små quizzer
521 00 *b 1. oplag *c 2009
652 00 *p 58.04
666 00 *f farlige dyr
666 00 *u for 8-11 år
720 00 *o Per Christiansen *4 trl
720 00 *o Per Schou *4 edt
745 00 *a Farlige dyr

Ændringerne set fra et bibliotek hvor man selv må finde løsninger i forbindelse med genbrug, fremvisning v/Bjarne Christensen, Syddansk Universitetsbibliotek

På Syddansk bruger man systemet Horizon, og har været vant til at man finder løsningerne selv, udenom leverandørerne. Bjarne erkendte at der havde været en del udfordringer ifm implementering af formatændringerne. Horizon kan ikke håndtere særdanske bogstaver, og den måde Syddansk har afhjulpet denne mangel på skaber nu problemer for dem ifm implementering af formatændringerne idet de har allerede anvendt delfelt 4 til noget andet. Og så kan Horizons opac ikke anvende betingelser: hvis X da Y. Det gør det sværere mht præsentation. Og så er der problemer ved Horizons genbrugsklient.

Han spurgte retorisk: har isbd en fremtid? Hanne Hørl svarede: ISBD har et liv i de lande som teknologisk ikke er så langt fremme, og vi bør skele til dem og sørge for at vi kan matche vores poster mod andres i store base-fællesskaber.

Bjarne nævnte problemer med inverterede personnavne i 720 ifm genbrug fra WorldCat. Han forudså at andre vil få problemer når de forsøger at genbruge SDUBs poster, som vil komme til at mangle delfelt 4.

Så for SDUB er arbejdet med er nye formatændringer hverken nemmere eller hurtigere end tidligere praksis. Katalogisering til SDUB ≠ katalogisering til den nationale fælleskatalog. Bjarne efterlyste konverteringstabeller (fremvisning? Import?). Og påpegede et hængeparti mht forholdet mellem Bilag J og de amerikanske koder: der er nemlig langt flere US koder.

Bjarne sluttede med at sige, at vi efter hans mening burde have ventet på indførslen af RDA. Hertil svarede Hanne Hørl, at RDA måske først bliver implementeret i 2012, og Bodil Dalgaard-Møller (DBC), at vi endnu venter på AACR3.

Formatændringerne set fra et folkebibliotek v/ Niels Jensen, Gentofte Bibliotekerne

Gentofte Bibliotekerne anvender bibliotekssystemet DDElibra fra firmaet Axiell, og de nye formatændringer og koder er taget i brug med den nye version af DDElibra (9.8), som blev frigivet i august 2009. Niels Jensen var positiv over for ibrugtagning af de nye funktionskoder, som vil give langt bedre søgninger i fremtiden, men han havde dog betænkeligheder ved nogle af ændringerne. Det drejede sig bl.a. om forfatternavnene i felt 720, som han ville ønske var i inverteret form, og funktionsbetegnelsen 'oversætter', der ikke er dækkende nok for den tidligere betegnelse 'på dansk ved'.

Den nye skelnen mellem skøn- og faglitteratur i 008-delfelter foreslog Niels Jensen også rettet bagud i Danbib, så bibliotekerne kunne hente de rettede poster ind i egen base. Dette ønske afstedkom to kommentarer fra henholdsvis Bodil Dalgaard-Møller, DBC, som fortalte, at der snart skal laves en register-kørsel i Danbib, så de nye koder for skøn- og faglitteratur bliver søgbare her, og fra Susanne Thorborg, DBC, som sagde, at der planlægges omkørsel af DBC's egen base, og her kunne eventuelt inddrages rettelser til bibliotekerne. Niels Jensen foreslog endvidere, at spillefilm også skulle have påført skønlitteratur-koden i felt 008.

I felt 520 med tidligere udgaver skal der kun være et aktivt link, hvis biblioteket har den tidligere udgave. Den nye søgekode en=faustnummer kan bruges til at vise alle udgaver af en titel. Angående e-bøger, der også er udgivet i trykt form, ønskede Niels Jensen, at sidetal medtages i formatet i felt 300 eller i en note.

I det hele taget mente Niels Jensen, at der er tale om en god udvikling af formatet frem mod en ægte online-katalog, men det er dog ønskværdigt,

at der laves flere opslag på medforfattere eller lignende i stedet for betegnelse 'et al.'. Her indskød Hanne Hørl Hansen, DBC, at det spørgsmål har været drøftet med Biblioteksafgiften i Styrelsen for Bibliotek og Medier, men økonomien er ikke til en udvidelse af Danmarc2-formatet. Anne Rasmussen, DBC, supplerede med at sige, at noter med forfatterangivelser godt kan indberettes til Danbib. Desuden spurgte Søren Kaae, Ballerup Bibliotek, hvorfor vi ikke fjerner 'et al.', for brugerne/lånerne forstår det ikke.

Niels Jensen havde to ønsker mere, hvoraf det ene drejede sig om sprogkoder for film, som han foreslog opdelt i hovedsprog og de sprog, der synkroniseres til, så det er muligt at søge på hovedsproget alene. Det andet ønske var, at katalogkoder kunne være uden periodeangivelse, for det ville være en fordel, når der skal dannes delbaser i lokalkatalogen især med netpublikationer.

Powerpoints fra alle oplæggene kan ses på www.fabita.dk

Fabita årsregnskab 2009

Indtægter

Kontingenter, personlige+via BF	kr. 17.703,00	
Medlemstilskud BF	<u>kr. 14.090,00</u>	
Personlige medl. ialt		kr. 31.793,00
Institutionsmedlemmer (62 stk)		kr. 6.181,25
Rejserefusion BF		kr. 6.529,00
Temadag "Fokus på fremtidens fælleskatalog"(2008)		kr. 1.500,00

Renter:

Renter, aktionærkonto bank	kr. 1,45	
Renter, bank	<u>kr. 0,00</u>	
Renter ialt		kr. 1,45
Aktier - udbytte		kr. 0,00
Kursregulering, ikke realiseret		<u>kr. 3.286,54</u>

Indtægter ialt

kr. 49.291,24

Udgifter

Bestyrelsesmøder(3 stk+forpl. juni 08) +faggrp.sem.		kr. 12.815,30
Kontorartikler & porto		kr. 52,00

Blad:

Blad, trykning (2 nr.)	kr. 8.842,50	
Blad, kuvertering, porto, møder mm (2 nr.)	kr.. 2.349,50	
Blad ialt		kr. 11.192,00

Konferencer:		
Temadag "Ude i felterne" (63 deltagere)	kr. 24.328,00	
Temadag om RDA, nov. 2008, rejseudgifter	<u>kr. 712,25</u>	
Konferencer ialt		kr. 25.040,25
Generalforsamling		kr. 4.054,00
Gaver		kr. 410,00
Kurstab		kr. 0,00
Gebyrer giro+bank (inkl. Netbank-aftale)		kr. 1.029,00
Udgifter ialt		kr. 54.592,55
Overskud/underskud		kr. 5.301,31
Beholdning		
Kontantbeholdning		kr. 21,15
Indestående almindelig konto		kr. 2.180,96
Indestående aktionærkonto		kr. 1.157,86
Kursværdi aktier (49 a 118,9415)		kr. 5.828,13
Beholdning ialt pr. 1.1.2010		kr. 9.188,10
Beholdning pr. 1.1.2009		kr. 14.489,41
Årets overskud/underskud		kr. 5.301,31
Som kasserer:	Lene Østergaard	
Som revisorer:	Bodil Dalgaard-Møller, Hanne Hørnl Hansen	

